

RUUKKU Taiteellisen tutkimuksen kausijulkaisu
Studies in Artistic Research
Tidskrift för konstnärlig forskning

Numero 1 (2013)

KOKEMUS JA KOKEELLISUUS TAI- TEELLISESSA TUTKIMUKSESSA

Puheenvuoro
ruukku.journal.fi

Kysymyksiä, kysymyksiä

MARGIT RAHKONEN

Taiteilija saattaa saada oivalluksen näennäisesti tyhjästä ja käyttää sitä miten mielellä. Silti kysymysten hiomisen tärkeys ei katoa mihinkään, ei taiteesta, ei tutkimuksesta, eikä taiteilijälähtöisestä tutkimuksesta. 70-luvun iskulause *The personal is political* kuvasti ajatusta, jonka mukaan yksilön havahtuminen johonkin asiintilaan on yhtä tärkeää kuin julkinen, poliittinen, toiminta. Mutta jos kysyn itseltäni ja vastaan itselleni käyttäen itseäni tutkimusaineistona, tuleeko henkilökohtaisesta tutkimusta? Tällaista taiteellinen tutkimus ei ehkä ole, mutta mitä se sitten on?

Ensi alkuun tuttavuuden tekeminen taiteellisen tutkimuksen kanssa tuntui sammakon hyppäämiseltä kermakirnuun: seinät liian lähellä ja jalkojen alla kummaa mömmöä. Puhetta kuului jostakin, ja paljon, mutta sanoista ei saanut selvää. Kelluminen olisi onnistunut, mutta ei käynyt pitkän tähtäimen ratkaisuksi. Oli siis ryhdyttävä jumppaamaan.

Vuosien vääntämisellä on entisestään kirkastunut, että valmista vastausta kysymykseen ”Mitä Se On?” ei ole. Silti jumppaaminen on ollut selvästi hyödyllistä. Kirnun reunojen yli alkoi vähitellen näkyä työmaa, jossa ihmistä muistuttavat otukset rakensivat jotakin. Hankkiutumisen työmaalle osoitti, että meneillään oli mitä jännittävimpiä projekteja. Minkälainen maisema siitä kaikesta mahtaa kasvaa?

”Pianon soittaminen on aivojen, sydämen ja taitojen yhdistämistä. Aivottomana pianisti on fiasko, sydämettömänä robotti ja taidottomana harrastaja”, lausoi Vladimir Horowitz. Vaikka hän puhuikin vain pianisteista, moni muukin saattaa tulla mielteliääksi. Taitoja on pakko hioa, lakkaamatta, lakkaamatta. Entä aivot, puhumattakaan sydäimestä? Vielä runsas vuosisata sitten monipuolisuus ja kaikkien alojen osaaminen oli valttia niin ammatin harjoittamisessa kuin konserttikäytännöissä. Vasta syntymävuosisadallani erikoistumisesta tuli hyve muidenkin kuin miespuolisten nerojen kyseessä ollen. Nytkö jo taas olisi ryhdyttävä monipuolistumaan?

Tutkimuksellisuus sisältyy jokseenkin kaikkeen taiteen tekemiseen. Voisiko ajatusten monipuolistuminen, havahtuminen tutkimuksellisuuteen, tarkoittaa kehittymistä nimenomaan taiteilijana ja tekijänä? Mitä kaikkea aivojen ja sydämen kehittäminen taiteilijuudessa voisi tarkoittaa? Viimeistään nyt on virallinen haaste heitetty Leibnitzin käsitykselle taiteilijan sumeasta ymmärryksestä. Hänhän sijoitti sen lähes alimmalle portaalle omassa tiedon hierarkiassaan, mahdollisimman etäälle ykköstason jumalallisesta selkeydestä. Muusikon tietoon Urtext-editioista, sormituksista, liikeradoista, tyyleistä ja soittimen ominaisuuksista lomittuu edelleen sanallistamatonta tietoa tuntemuksista, vuorovaikutuksesta ja mielen

käsittämättömistä mustista aukoista – ja paljon muuta sellaista, jonka olemassa-
oloa emme edes tajua. Tunnistetaan tunnistamaton, tuodaan nähtäväksi, kuulta-
vaksi ja käsiteltäväksi; vaikuttavia taideteoksia, uudenlaisia tulkintoja, uutta tie-
toa, uudenlaista puhetta!

Kaikki ratkaisut on kyseenalaistettava ainakin kerran, yleensä useammin. Kir-
nusta on nyt kömmitty ulos Ruukun äärelle. Sen sisältö on tarjolla kaikille. Häm-
mentääkin saa.

6.11.2013

RUUKKU – Studies in Artistic Research. Julkaisija: Taideyliopisto, Aalto-yliopisto, Lapin Yliopisto. www.ruukku.journal.fi

Tämä puheenvuoro julkaistiin alun perin verkkosivumuotoisena. Tämä PDF on luotu vuonna 2026, ja siinä on alkuperäisestä poikkeava ulkoasu.

Tekijänoikeus ja lisenssi: Tekijänoikeus pysyy tekijällä. Julkaisija soveltaa numerosta 15 eteenpäin Creative Commons -lisenssilauseketta: Kaikki tämän kausijulkaisun sisältö, pois-sulkien yksittäiset logot, kuvat, ääni- ja videotiedostot ja muut taiteelliset tuotannot on lisen-soitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen-EiMuutoksia 4.0 Kansainvälinen -lisenssin alle.